

Ferencz Imre^{*}
EMLÉKEK KÚTJA

JANKÓ

Csak Jankó Pista ne jutna eszembe
tagja volt ő is a Kirúgott Újságírók Társaságának
amit röviden csak KÚT-nak mondtunk miután
hetilapot csináltak a napilapból és
ennek ürügyén elvégezték a nagy tisztogatást
később a helyünkbe a termelésből tettek embereket
hogy azok majd maradéktalanul érvényesítsék
a párt élet- és világszemléletét

egy bizottságot hoztak létre hogy
gondoskodjanak az elhelyezésünkről
Jankó személyzetis lett a postán
Postás Jankó vagyok mondta vigyorogva
a kifejezés a rádió gyermekműsorából volt ismeretes
egy garzonlakásban lakott amelyet cellának becézett
az ágya alatt ott hevert M. Bandó festménye
a Három fürdőző nő vagy a Három grácia
egy üveg lengyel vodkát
adtam érte

NA ÉS AKKOR MI VAN

mondotta Jankó mert ez volt a szavajárása
és ezen kívül gyakran mondogatta még azt is hogy
ÉSZ NÉLKÜL KÖVETJÜK A PÁRTOT

volt benne valami megnyerő együgyűség
a nők úgy buktak rá mint májra a rák
segítettem kivinni a csomagját az állomásra

* Szeretettel köszöntjük a 70 éves Ferencz Imrét. (A szerk.)

amikor kitelepedett Magyarországra
testvérei szülei már rég kint voltak árva vagyok
mondogatta vigyorogva
a rendszerváltás után Budapesten felkerestem
egy átnevelő intézetben volt nevelő
ezeket majd meglátod a KÉK FÉNY-ben
a televízió rendőrségi adásában mondotta
NA ÉS AKKOR MI VAN

időnként jelentkezik telefonon
egy zsákfaluban él ahová nyugdíjasként vonult vissza
HETVENHÉT ÉV S A HALÁL KÖZÖTT
még megvagyok mondja
NA ÉS AKKOR MI VAN

csak Jankó ne jutna eszembe
de eszembe jut

MIKLÓS

Csak Miklós Laci ne jutna eszembe
a művelődési rovat vezetője volt a verseskönyve
NÉHÁNY PERCIG A REGGEL címmel jelent meg
mielőtt a gyűlés megkezdődött volna
vizsgáltta azokat akiket esélyeseknek vélt
a leépítésnél akik tagjai lesznek majd a KÚT-nak
vagyis a Kirúgott Újságírók Társaságának
nem kell beszarni berezelné mondotta fölényesen
és amikor felolvasták a listát és a listán ő
volt az első kétségbeesett elakadt a lélegzete dadogott
pára lepte el a szemüvegét

miért került vajon feketelistára ki súgta be
hol és mikor szólt rosszat ki rágalmazta meg
hisz hithű kommunista volt munkásszármaszú
piros betűs ünnepeken verssel köszöntötte a pártot
színes-érzelmes publicisztikával tiszteleggett

a főszerkesztő csak annyit tudott tenni az érdekében
hogy elintézte kerüljön Bukarestbe a *Munkásélethez*
ott aztán az eddigieknél is fokozottabban élte a pártot
ünnepi verseket ujjongó cikkeket írt az első oldalra
már nem csak nyalt hanem csettintett is

a nyolcvanas évek elején felkerestem bukaresti lakásán
volt egy kiskutyája ott reszketett didergett a díványon
öreg volt már ez az én egyetlen barátom mondotta
és bepárásodott a szemüvege

később sikerült hazaköltöznie tudósítónak
Kolozsvárra de rövidesen beteg lett és meghalt
egész pályafutása alatt igyekezett bebizonyítani azt
hogy ő hű katonája a pártnak hogy ő pillanatig sem
hogy ő néhány percig sem sehol és soha

csak Miklós Laci ne jutna eszembe
de eszembe jut

A TANÁR

Csak a tanár ne jutna eszembe reklámügynök volt
a lapnál tudtuk róla hogy ötvenhat miatt ült
nem firtattuk ezt nem hozta szóba ő sem soha
amikor a gyűlés után testületileg a KÚT tagjai
levonultunk a kocsmába ő együttérzéssel és
alázatosan jött velünk és szinte könyörgött ne jártassátok
a szátok ne háborogjatok ne hóbörögjetez mondotta
ki gondolta volna akkor hogy évek óta csipog
talán titokban éppen azért tették az újsághoz
most különösen valakiknek tudniuk
kelltt miként viselkednek a fiúk az érintettek
hallgassatok ne jártassátok a szátok könyörgött
ki gondolta volna hogy a börtönévek után beszervezik
talán zsarolták megfenyegették behálózták szegényt
hát meghasonult ami kiderült a rendszerváltáskor

valami kihajigált dossziékból fény derült áldatlan
tevékenységére telefonon felhívták és mondtak neki
valamit és ő felkötötte magát szégyenében

hányan felköthették volna magukat de nem tették meg
lerázták magukról a múltat mint kutya a vizet
sunnyítottak tovább és sunyítanak tovább
köszönik szépen túléltek akkor úgy volt
most így van bólogatnak
hanem a tanár magára vállalta mindannyiuk bűneit
és önkezevel vetett véget a napjainak
és másnap már a frissen megjelent demokratikus
és szabad sajtó mint szenzációt kürtölte világgá
hogy felakasztotta magát egy besúgó

csak a tanár ne jutna eszembe
de eszembe jut

SAMSON

Csak Horst Samson ne jutna eszembe
szembejött velem a *Helikon* hasábjain a neve
a lap egy csokornyai verset közölt tőle magyarul
a nyolcvanas években ismertem meg Bukarestben
a szüleit deportálták ő a Baragán közepén született 1954-ben
a család 1956-ben visszatérhetett a Bánátba
ott tölti a gyermekkorát lapszerkesztő lesz
és titkára az irodalmi körnek amelyet a Szekuritáté
1984-ben feloszlatoott

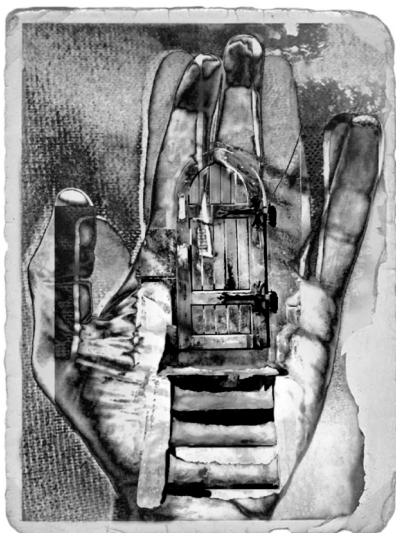
az első verseskötete mint mondotta nekem
háromszáz példányban látott napvilágot de
ő szerette volna ha csak száz példányban jelenik meg
mert ami kevés ami ritka az értékesebb

meglepődtem mert én akkoriban úgy gondoltam hogy nagyobb
dicsőség ha nagyobb példányszámban jelenik meg egy könyv

az én könyvem akkoriban háromezer példányban jelent meg
de jobban örültem volna ha négyezerben lát napvilágot
most hogy találkoztam a nevével és a verseivel
amelyek harminc év teltén is ide visszafájnak
arra gondoltam vajon Németországban
ahová 1987-ben telepedett ki
milyen példányszámban jelennek meg a könyvei
egyébként ott számos irodalmi díjat kapott
és az EXIL-PEN írószervezet német nyelvű
országokért felelős titkára

változott-e vajon a véleménye a számokat illetően
vajon ha egy közösség elhagyja a szülőföldjét
ha százazrek helyett csak néhány ezer marad
akkor a kevés a maradék az értékesebb lesz
hanem én erre választ már sosem kapok tőle

csak Horst Samson ne jutna eszembe

Tenyérmű (digitális nyomtatás)